TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2022 m. vasario 22 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Bendra prieglobsčio politika – Tarptautinės apsaugos suteikimo ir panaikinimo bendra tvarka – Direktyva 2013/32/ES – 33 straipsnio 2 dalies a punktas – Trečiosios šalies piliečio valstybėje narėje pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nepriimtinumas, nes šiam piliečiui kitoje valstybėje narėje suteiktas pabėgėlio statusas, nors jo nepilnametis vaikas, kuriam suteiktas papildomos apsaugos statusas, gyvena pirmojoje valstybėje narėje – Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija – 7 straipsnis – Teisė į pagarbą šeimos gyvenimui – 24 straipsnis – Geriausi vaiko interesai – Tarptautinės apsaugos prašymo nepriimtinumas nėra Pagrindinių teisių chartijos 7 ir 24 straipsnių pažeidimas – Direktyva 2011/95/ES – 23 straipsnio 2 dalis – Valstybių narių pareiga pasirūpinti tarptautinės apsaugos gavėjų šeimos vienovės išsaugojimu“

Byloje C-483/20

dėl *Conseil d'État* (Valstybės Taryba, Belgija) 2020 m. birželio 30 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2020 m. rugsėjo 29 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

XXXX

prieš

Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas K. Lenaerts, kolegijų pirmininkai A. Arabadjiev, A. Prechal, K. Jürimäe, C. Lycourgos, S. Rodin, I. Jarukaitis ir J. Passer (pranešėjas), teisėjai J.-C. Bonichot, M. Safjan, F. Biltgen, P. G. Xuereb, N. Piçarra, L. S. Rossi ir A. Kumin,

generalinis advokatas P. Pikamäe,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– Belgijos vyriausybės, atstovaujamos M. Jacobs, M. Van Regemorter ir C. Pochet,

* Proceso kalba: prancūzų.

– Italijos vyriausybės, atstovaujamos G. Palmieri, padedamos *avvocato dello Stato* W. Ferrante,

– Europos Komisijos, atstovaujamos A. Azéma ir L. Grønfeldt,

susipažinęs su 2021 m. rugsėjo 30 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 18 ir 24 straipsnių, 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/95/ES dėl trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų, vienodo statuso pabėgėliams arba papildomą apsaugą galintiems gauti asmenims ir suteikiamos apsaugos pobūdžio reikalavimų (OL L 337, 2011, p. 9) 2, 20, 23 ir 31 straipsnių, taip pat dėl 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/32/ES dėl tarptautinės apsaugos suteikimo ir panaikinimo bendros tvarkos (OL L 180, 2013, p. 60) 25 straipsnio 6 dalies ir 33 straipsnio 2 dalies a punkto išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant XXXX ir *Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides* (Pabėgėlių ir asmenų be pilietybės generalinis komisaras, Belgija, toliau – CGRA) ginčą dėl Belgijoje pateikto tarptautinės apsaugos prašymo atmetimo.

Teisinis pagrindas

Tarptautinė teisė

3 1951 m. liepos 28 d. Ženevoje pasirašytos Konvencijos dėl pabėgėlių statuso (*Jungtinių Tautų sutarčių rinkinys*, 189 t., p. 150, Nr. 2545 (1954)), iš dalies pakeistos 1967 m. sausio 31 d. Niujorke priimtu Protokolu dėl pabėgėlių statuso (toliau – Ženevos konvencija), 1 straipsnio A skirsnio 2 dalyje nustatyta:

„Šioje Konvencijoje terminas „pabėgėlis“ nusako asmenį, kuris:

<…>

2. <…> dėl visiškai pagrįstos baimės būti persekiojamam dėl rasės, religijos, pilietybės, priklausymo tam tikrai socialinei grupei ar politinių įsitikinimų yra už šalies, kurios pilietis jis yra, ribų ir negali arba bijo naudotis tos šalies gynyba; arba neturėdamas atitinkamos pilietybės ir būdamas už šalies, kurioje anksčiau buvo jo nuolatinė gyvenamoji vieta, ribų dėl tokių įvykių negali ar bijo į ją grįžti.

Jei asmuo turi kelių šalių pilietybę, terminas „šalis, kurios pilietis jis yra“ reiškia bet kurią šalį, kurios pilietis jis yra, ir nelaikoma, kad ta šalis jo negins, jei be svarbios priežasties, susijusios su visiškai pagrįsta baime, jis nepasinaudoja vienos iš šalių, kurios pilietis jis yra, gynyba.“

Sąjungos teisė

Direktyva 2011/95

4 Direktyvos 2011/95 8, 9, 12, 18 ir 39 konstatuojamosiose dalyse nurodyta:

„(8) 2008 m. spalio 15 ir 16 d. priimtame Europos imigracijos ir prieglobsčio pakte Europos Vadovų Taryba pažymėjo, kad tarp valstybių narių tebėra didelių skirtumų, susijusių su apsaugos suteikimu ir tokios apsaugos formomis, ir paragino imtis naujų iniciatyvų, siekiant užbaigti bendros Europos prieglobsčio sistemos kūrimą, kaip numatyta Hagos programoje, ir taip pasiekti, kad būtų teikiama aukštesnio lygio apsauga;

(9) Stokholmo programoje Europos Vadovų Taryba pakartojo įsipareigojimą ne vėliau kaip 2012 m. sukurti bendrą apsaugos ir solidarumo erdvę, grindžiamą bendra prieglobsčio suteikimo procedūra ir asmenų, kuriems suteikta tarptautinė apsauga, vienodu statusu laikantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 78 straipsnyje nustatytos tvarkos;

<…>

(12) pagrindinis šios direktyvos tikslas – užtikrinti, kad valstybės narės taikytų bendrus asmenų, kuriems tikrai reikia tarptautinės apsaugos, identifikavimo kriterijus, ir užtikrinti, kad tiems asmenims visose valstybėse narėse būtų suteiktos būtiniausios lengvatos;

<…>

(18) įgyvendindamos šią direktyvą valstybės narės pirmiausia turėtų atsižvelgti į geriausius vaiko interesus pagal 1989 m. Jungtinių Tautų Vaiko teisių konvenciją. Vertindamos geriausius vaiko interesus valstybės narės visų pirma turėtų tinkamai atsižvelgti į šeimos vienovės principą, nepilnamečio gerovę ir socialinę raidą, saugumo ir apsaugos aspektus ir į nepilnamečio nuomonę pagal jo amžių ir brandą;

<…>

(39) atsakant į Stokholmo programos raginimą nustatyti vienodą statusą pabėgėliams ar papildomą apsaugą galintiems gauti asmenims ir, išskyrus būtinas ir objektyviai pagrįstas nukrypti leidžiančias nuostatas, papildomos apsaugos statuso gavėjams turėtų būti suteiktos tos pačios teisės ir lengvatos, kuriomis pagal šią direktyvą naudojasi pabėgėliai, ir taikomos tos pačios sąlygos atitikti reikalavimus.“

5 Šios direktyvos 2 straipsnyje „Terminų apibrėžtys“ nustatyta:

„Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys:

<…>

j) šeimos nariai – tiek, kiek šeima jau egzistavo kilmės šalyje, toliau išvardyti tarptautinės apsaugos gavėjo šeimos nariai, kurie yra toje pačioje su tarptautinės apsaugos prašymu susijusioje valstybėje narėje:

– tarptautinės apsaugos gavėjo sutuoktinis arba nesantuokinis partneris, su kuriuo sieja stabilūs santykiai, kai atsižvelgiant į atitinkamos valstybės narės teisę ar praktiką pagal trečiųjų šalių piliečiams taikomą jos teisę nesantuokinės poros prilyginamos santuokinėms poroms,

– pirmoje įtraukoje nurodytų porų arba tarptautinės apsaugos gavėjo nepilnamečiai vaikai, jei jie nėra susituokę, nesvarbu, ar jie yra santuokiniai ar nesantuokiniai, ar įvaikinti, kaip apibrėžta nacionalinėje teisėje,

– tėvas, motina ar kitas suaugęs asmuo, pagal atitinkamos valstybės narės teisę ar praktiką atsakingas už tarptautinės apsaugos gavėją, jei tas gavėjas yra nepilnametis ir nesusituokęs;

<…>“

6 Direktyvos 2011/95 VII skyriuje „Tarptautinės apsaugos pobūdis“ yra jos 20–35 straipsniai.

7 Šios direktyvos 20 straipsnio „Bendrosios taisyklės“ 5 dalyje numatyta:

„Įgyvendindamos šio skyriaus nuostatas dėl nepilnamečių, valstybės narės visų pirma atsižvelgia į geriausius vaiko interesus.“

8 Šios direktyvos 23 straipsnyje „Šeimos vientisumo [vienovės] išsaugojimas“ nustatyta:

„1. Valstybės narės užtikrina galimybę išsaugoti šeimos vientisumą [vienovę].

2. Valstybės narės užtikrina, kad tarptautinės apsaugos gavėjo šeimos nariai, kuriems patiems tokia apsauga negali būti suteikta, turėtų teisę į 24–35 straipsniuose nurodytas lengvatas nacionalinių procedūrų nustatyta tvarka, kiek tai suderinama su šeimos nario asmeniniu teisiniu statusu.

3. 1 ir 2 dalys netaikomos tuomet, kai šeimos nariui nesuteikiama arba nebūtų suteikta tarptautinė apsauga pagal III ir V skyrius.

4. Nepaisant 1 ir 2 dalių, valstybės narės nacionalinio saugumo ar viešosios tvarkos sumetimais gali atsisakyti suteikti jose nurodytas lengvatas, jas sumažinti ar panaikinti.

5. Valstybės narės gali nuspręsti, kad šis straipsnis taip pat taikomas kitiems artimiems giminaičiams, kurie paliekant kilmės šalį gyveno kartu kaip šeimos nariai ir kurie tuo metu buvo visiškai ar daugiausia priklausomi nuo tarptautinės apsaugos gavėjo.“

Direktyva 2013/32

9 Direktyvos 2013/32 43 konstatuojamoje dalyje nurodyta:

„valstybės narės turėtų iš esmės išnagrinėti visus prašymus, t. y. įvertinti, ar konkretus prašytojas priskirtinas prie tarptautinės apsaugos gavėjų pagal Direktyvą 2011/95/ES, išskyrus atvejus, kai šioje direktyvoje numatyta kitaip, visų pirma, kai galima pagrįstai manyti, kad prašymus išnagrinėtų ar pakankamą apsaugą suteiktų kita šalis. Visų pirma, valstybės narės neturėtų būti

įpareigotos vertinti tarptautinės apsaugos prašymo esmės, kai pirmoji prieglobsčio šalis suteikia prašytojui pabėgėlio statusą ar kitą pakankamą apsaugą ir prašytojas bus pakartotinai priimtas į tą šalį.“

10 Šios direktyvos 33 straipsnyje „Nepriimtini prašymai“ numatyta:

„1. Be bylų, kuriose prašymas nenagrinėjamas pagal [2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos] Reglamentą (ES) Nr. 604/2013 [kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai (OL L 180, 2013, p. 31)], valstybės narės neprivalo nagrinėti, ar prašytojas priskirtinas prie tarptautinės apsaugos gavėjų pagal Direktyvą 2011/95/ES, kai vadovaujantis šiuo straipsniu prašymas laikomas nepriimtinu.

2. Valstybės narės gali laikyti tarptautinės apsaugos prašymą nepriimtinu, tik jeigu:

a) tarptautinę apsaugą suteikė kita valstybė narė;

<…>“

Belgijos teisė

11 1980 m. gruodžio 15 d. *Loi sur l’accès au territoire, le séjour, l’établissement et l’éloignement des étrangers* (Įstatymas dėl užsieniečių atvykimo į šalies teritoriją, įsikūrimo, gyvenimo šalyje ir išsiuntimo iš jos) (*Moniteur belge*, 1980 m. gruodžio 31 d., p. 14584) 57/6 straipsnio 3 dalies pirma pastraipa, kuria į nacionalinę teisę perkeliamas Direktyvos 2013/32 33 straipsnio 2 dalies a punktas, suformuluota taip:

„[CGRA] gali pripažinti tarptautinės apsaugos prašymą nepriimtinu, kai:

<…>

3° prašymą pateikusiam asmeniui jau suteikta tarptautinė apsauga kitoje Europos Sąjungos valstybėje,

<…>“

Pagrindinės bylos faktinės aplinkybės ir prejudicinis klausimas

12 2015 m. gruodžio 1 d. pareiškėjas pagrindinėje byloje gavo pabėgėlio statusą Austrijoje, o 2016 m. pradžioje persikėlė į Belgiją, kad prisijungtų prie dviejų savo dukrų, iš kurių viena yra nepilnametė. 2016 m. gruodžio 14 d. joms Belgijoje buvo suteiktas papildomos apsaugos statusas. Belgijos valstybė pripažino, kad pareiškėjas pagrindinėje byloje turi tėvų valdžią nepilnamečiam vaikui, tačiau neturi teisės gyventi šioje valstybėje.

13 2018 m. birželio 14 d. pareiškėjas pagrindinėje byloje pateikė tarptautinės apsaugos prašymą Belgijoje. 2019 m. vasario 11 d. CGRA atmetė šį prašymą kaip nepriimtiną, remdamasis 1980 m. gruodžio 15 d. Įstatymo dėl užsieniečių atvykimo į šalies teritoriją, įsikūrimo, gyvenimo šalyje ir išsiuntimo iš jos 57/6 straipsnio 3 dalies pirmos pastraipos 3 punktu, motyvuodamas tuo, kad suinteresuotajam asmeniui jau buvo suteikta tarptautinė apsauga kitoje valstybėje narėje.

14 2019 m. gegužės 8 d. sprendimu *Conseil du contentieux des étrangers* (Užsieniečių ginčų taryba, Belgija) atmetė pareiškėjo pagrindinėje byloje skundą dėl šio sprendimo pripažinti jo prašymą nepriimtinu.

15 2019 m. gegužės 21 d. pareiškėjas pagrindinėje byloje dėl šio teismo sprendimo padavė kasacinį skundą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui. Jis tvirtina, kad šeimos vienovės ir geriausių vaiko interesų principų paisymas pagrindinės bylos aplinkybėmis neleidžia Belgijos valstybei pasinaudoti savo teise pripažinti jo tarptautinės apsaugos prašymą nepriimtinu. Jis taip pat nurodo, jog aplinkybė, kad pabėgėlio statusas jam buvo suteiktas kitoje valstybėje narėje, nėra kliūtis jam remtis šeimos vienovės principu ginčijant tokį sprendimą, nes dėl šio statuso jis negali gyventi su savo nepilnamečiu vaiku valstybėje narėje, kurioje šiam vaikui buvo suteiktas papildomos apsaugos statusas.

16 CGRA teigimu, šeimos vienovės principas šioje byloje netaikytinas, nes iš pareiškėjo pagrindinėje byloje ir jo dukrų apsauga nėra atimta. Be to, vien vaiko interesai negali pateisinti apsaugos prašymo priimtinumo.

17 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas, ar tokiomis aplinkybėmis, kuriomis remiamasi šeimos vienovės ir geriausių vaiko interesų principais, Sąjungos teisė turi būti aiškinama taip, kad pagal ją valstybei narei draudžiama pasinaudoti Direktyvos 2013/32 33 straipsnio 2 dalies a punkte numatyta galimybe pripažinti tarptautinės apsaugos prašymą nepriimtinu.

18 Šiomis aplinkybėmis *Conseil d'État* (Valstybės Taryba, Belgija) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„Ar pagal [Sąjungos] teisę, visų pirma pagal [Chartijos] 18 ir 24 straipsnius, [Direktyvos 2011/95] 2, 20, 23 ir 31 straipsnius bei [Direktyvos 2013/32] 25 straipsnio 6 dalį, draudžiama valstybei narei, kuri naudojasi pagal Direktyvos 2013/32 33 straipsnio 2 dalies a punktą suteikta galimybe, atmesti tarptautinės apsaugos prašymą kaip nepriimtiną dėl to, kad apsaugą jau suteikė kita valstybė narė, kai prašymą pateikęs asmuo yra be suaugusiųjų gyvenančio nepilnamečio vaiko, kuriam buvo suteikta apsauga pirmojoje valstybėje narėje, tėvas – vienintelis iš šeimos branduolį sudarančių tėvų, esantis su vaiku ir gyvenantis su juo, kuriam minėta valstybė narė yra pripažinusi tėvų valdžią vaikui? Ar remiantis principais, pagal kuriuos būtina paisyti šeimos vienovės ir vaiko interesų, nereikalaujama, priešingai, kad valstybė, kurioje tokiam vaikui suteikta apsauga, suteiktų tam tėvui apsaugą?“

Procesas Teisingumo Teisme

19 2020 m. gruodžio 10 d. raštu Belgijos vyriausybė pranešė Teisingumo Teismui, kad 2020 m. lapkričio 4 d. pareiškėjas pagrindinėje byloje pateikė naują tarptautinės apsaugos prašymą, ir išdėstė jam savo abejones dėl to, ar šiomis aplinkybėmis nereikia atsiimti prašymo priimti prejudicinį sprendimą.

20 Gavusi šią informaciją, 2021 m. sausio 20 d. raštu Teisingumo Teismo kanceliarija paprašė prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo pateikti pastabas šiuo klausimu.

21 2021 m. vasario 11 d. raštu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pranešė Teisingumo Teismui apie savo norą neatsiimti prašymo priimti prejudicinį sprendimą.

Dėl prejudicinio klausimo

22 Savo prejudiciniu klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos 2013/32 33 straipsnio 2 dalies a punktas, siejamas su Chartijos 7 straipsniu ir 24 straipsnio 2 dalimi, turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį valstybei narei draudžiama pasinaudoti šioje nuostatoje numatyta galimybe atmesti tarptautinės apsaugos prašymą kaip nepriimtiną dėl to, kad prašytojui kitoje valstybėje narėje jau buvo suteiktas pabėgėlio statusas, kai šis asmuo yra be suaugusiųjų gyvenančio nepilnamečio vaiko, kuriam buvo suteiktas papildomos apsaugos statusas pirmojoje valstybėje narėje, tėvas – vienintelis iš šeimos branduolį sudarančių tėvų, esantis su vaiku ir gyvenantis su juo, kuriam minėta valstybė narė yra pripažinusi tėvų valdžią vaikui.

23 Šiuo klausimu primintina, kad pagal Direktyvos 2013/32 33 straipsnio 1 dalį, be bylų, kuriose prašymas nenagrinėjamas pagal Reglamentą Nr. 604/2013, valstybės narės neprivalo nagrinėti, ar prašytojas priskirtinas prie tarptautinės apsaugos gavėjų pagal Direktyvą 2011/95, kai vadovaujantis šiuo straipsniu prašymas laikomas nepriimtinu.
Direktyvos 2013/32 33 straipsnio 2 dalyje pateikiamas išsamus atvejų, kai valstybės narės gali pripažinti, kad tarptautinės apsaugos prašymas yra nepriimtinas, sąrašas (2020 m. kovo 19 d. Sprendimo *Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Tompa)*, C-564/18, EU:C:2020:218, 29 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija). Vienas iš tokių atvejų numatytas šios nuostatos a punkte, t. y. kai tarptautinę apsaugą jau suteikė kita valstybė narė.

24 Taigi iš pačios Direktyvos 2013/32 33 straipsnio 2 dalies a punkto formuluotės matyti, kad valstybės narės neprivalo nagrinėti, ar prašytojas priskirtinas prie tarptautinės apsaugos gavėjų pagal Direktyvą 2011/95, kai tokią apsaugą suteikė kita valstybė narė.

25 Be to, toks aiškinimas atitinka Direktyvos 2013/32 33 straipsnio 2 dalies tikslą, kurį jau yra pripažinęs Teisingumo Teismas, sušvelninti atsakingos valstybės narės pareigą išnagrinėti tarptautinės apsaugos prašymą, apibrėžiant atvejus, kai toks prašymas laikomas nepriimtinu (2020 m. kovo 19 d. Sprendimo *Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Tompa)*, C-564/18, EU:C:2020:218, 30 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

26 Vis dėlto prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas dėl pagal šią nuostatą valstybėms narėms suteiktos galimybės nenagrinėti, ar prašytojas priskirtinas prie tarptautinės apsaugos gavėjų, galimų išimčių, kurios iš esmės galėtų būti pateisinamos teise į šeimos gyvenimą ir būtinybe atsižvelgti į vaiko interesus, įtvirtintas atitinkamai Chartijos 7 straipsnyje ir 24 straipsnio 2 dalyje.

27 Pirma, šiuo aspektu primintina, kad Sąjungos teisė remiasi pamatine prielaida, pagal kurią kiekviena valstybė narė dalijasi su kitomis valstybėmis narėmis daugeliu bendrų vertybių, kuriomis pagrįsta Sąjunga, kaip aiškiai nurodyta ESS 2 straipsnyje, ir pripažįsta, kad kitos valstybės narės su ja jomis dalijasi. Ši prielaida suponuoja ir pateisina valstybių narių tarpusavio pasitikėjimą pripažįstant šias vertybes, taigi, ir laikantis jas įgyvendinančios Sąjungos teisės, ir pasitikėjimą tuo, kad jų atitinkamos nacionalinės teisės sistemos galės užtikrinti lygiavertę ir veiksmingą Chartijoje, visų pirma jos 1 ir 4 straipsniuose, kuriuose įtvirtinta viena iš pamatinių Sąjungos ir jos valstybių narių vertybių (2019 m. kovo 19 d. Sprendimo *Ibrahim ir kt.*, C-297/17, C-318/17, C-319/17 ir C-438/17, EU:C:2019:219, 83 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija), t. y. žmogaus orumas, apimantis kankinimo ir nežmoniško ar žeminamo elgesio draudimą, pripažintų pagrindinių teisių apsaugą.

28 Valstybių narių tarpusavio pasitikėjimo principui Sąjungos teisėje tenka esminė svarba, ypač kiek tai susiję su laisvės, saugumo ir teisingumo erdve, kurią sukuria Sąjunga ir kuri, kaip nurodyta SESV 67 straipsnio 2 dalyje, užtikrina, kad nebus asmenų kontrolės, kai jie kerta vidaus sienas, ir suformuluoja valstybių narių solidarumu paremtą bendrą prieglobsčio, imigracijos ir išorės sienų kontrolės politiką, kuri būtų teisinga trečiųjų šalių piliečiams. Tarpusavio pasitikėjimo principas reikalauja, kad kiekviena valstybė pripažintų, jog, išskyrus atvejus, kai yra išimtinių aplinkybių, visos kitos valstybės narės paiso Sąjungos teisės ir ypač šioje teisėje įtvirtintų pagrindinių teisių (šiuo klausimu žr. 2019 m. kovo 19 d. Sprendimo *Ibrahim ir kt.*, C-297/17, C-318/17, C-319/17 ir C-438/17, EU:C:2019:219, 84 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

29 Todėl, turint galvoje bendrąją Europos prieglobsčio sistemą, preziumuotina, kad elgesys su tarptautinės apsaugos prašytojais kiekvienoje valstybėje narėje atitinka Chartijos, Ženevos konvencijos ir 1950 m. lapkričio 4 d. Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos reikalavimus. Tai pasakytina, be kita ko, apie
Direktyvos 2013/32 33 straipsnio 2 dalies a punkto, kuris šia direktyva sukurtoje bendroje prieglobsčio sistemoje yra tarpusavio pasitikėjimo principo išraiška, taikymą (2019 m. kovo 19 d. Sprendimo *Ibrahim ir kt.*, C-297/17, C-318/17, C-319/17 ir C-438/17, EU:C:2019:219, 85 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

30 Vis dėlto negalima atmesti galimybės, kad konkrečioje valstybėje narėje faktiškai gali kilti didelių tokios sistemos veikimo problemų, o dėl to kyla rimtas pavojus, jog šioje valstybėje narėje su tarptautinės apsaugos prašytojais bus elgiamasi neatsižvelgiant į jų pagrindines teises (šiuo klausimu žr. 2019 m. kovo 19 d. Sprendimo *Ibrahim ir kt.*, C-297/17, C-318/17, C-319/17 ir C-438/17, EU:C:2019:219, 86 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

31 Iš šio sprendimo 29 ir 30 punktų matyti, kad valstybės narės valdžios institucijos negali pasinaudoti joms pagal Direktyvos 2013/32 33 straipsnio 2 dalies a punktą suteikta galimybe, jeigu remdamosi objektyviais, patikimais, tiksliais ir tinkamai atnaujintais duomenimis ir atsižvelgdamos į Sąjungos teisės garantuojamo pagrindinių teisių apsaugos lygį prieina prie išvados, kad tarptautinę apsaugą trečiosios šalies piliečiui jau suteikusioje valstybėje narėje esama sisteminių ar bendrųjų trūkumų arba trūkumų, paveikiančių tam tikras asmenų grupes, ir kad dėl šių trūkumų yra rimtų ir pagrįstų priežasčių manyti, jog šiam piliečiui kils reali grėsmė patirtį nežmonišką ar žeminamą elgesį, kaip tai suprantama pagal Chartijos 4 straipsnį (šiuo klausimu žr. 2019 m. kovo 19 d. Sprendimo *Jawo*, C-163/17, EU:C:2019:218, 85–90 punktus ir 2019 m. kovo 19 d. Sprendimo *Ibrahim ir kt.*, C-297/17, C-318/17, C-319/17 ir C-438/17, EU:C:2019:219, 92 punktą).

32 Vis dėlto pagal Direktyvos 2013/32 33 straipsnio 2 dalies a punktą valstybei narei nedraudžiama pasinaudoti šioje nuostatoje suteikta galimybe atmesti prašymą suteikti pabėgėlio statusą kaip nepriimtiną, remiantis tuo, kad prašytojui jau buvo suteikta tarptautinė apsauga kitoje valstybėje narėje, kai dėl nuspėjamų jo, kaip asmens, kuriam suteikta tarptautinė apsauga, gyvenimo sąlygų toje kitoje valstybėje narėje jam nekyla rimtas pavojus patirti nežmonišką ar žeminamą elgesį, kaip tai suprantama pagal Chartijos 4 straipsnį. Remiantis aplinkybe, jog asmenims, kuriems suteikta tokia apsauga, minėtoje valstybėje narėje neteikiamos pragyvenimą užtikrinančios paslaugos arba, palyginti su kitomis valstybėmis narėmis, jos teikiamos gerokai mažesnio masto, nors šie asmenys netraktuojami kitaip negu šios valstybės narės piliečiai, negalima konstatuoti Chartijos 4 straipsnio pažeidimo, išskyrus atvejus, kai toks prašytojas dėl savo ypatingo pažeidžiamumo, nepriklausomai nuo jo valios ir asmeninio pasirinkimo, patektų į nepaprastai sunkią materialinę padėtį, dėl kurios negalėtų patenkinti elementarių savo poreikių, pavyzdžiui, visų pirma pavalgyti, nusiprausti ir turėti būstą, ir kuri kenktų jo fizinei ar psichinei sveikatai ir ją

pablogintų taip, kaip nesuderinama su žmogaus orumu (šiuo klausimu žr. 2019 m. kovo 19 d. Sprendimo *Ibrahim ir kt.*, C-297/17, C-318/17, C-319/17 ir C-438/17, EU:C:2019:219, 89, 90 ir 101 punktus).

33 Nagrinėjamu atveju iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą nematyti, kad taip galėtų būti, kiek tai susiję su pareiškėjo pagrindinėje byloje gyvenimo sąlygomis Austrijoje, tačiau tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, kuris vienintelis turi jurisdikciją priimti sprendimą dėl pagrindinės bylos faktinių aplinkybių. Nedarant poveikio tokiam patikrinimui, iš visos Teisingumo Teismo turimos bylos medžiagos veikiau matyti, kad pareiškėjo pagrindinėje byloje Belgijoje pateiktas tarptautinės apsaugos prašymas grindžiamas ne pačiu tarptautinės apsaugos poreikiu, kuris jau tenkinamas Austrijoje, bet jo noru užtikrinti šeimos vienovę Belgijoje.

34 Taigi pareiškėjo pagrindinėje byloje situacija nėra tokia, kad pagal ją valstybės narės, laikydamosi 2019 m. kovo 19 d. Sprendime *Ibrahim ir kt.* (C-297/17, C-318/17, C-319/17 ir C-438/17, EU:C:2019:219) suformuotos jurisprudencijos, išimties tvarka turėtų nepasinaudoti Direktyvos 2013/32 33 straipsnio 2 dalies a punkte joms suteikta galimybe atmesti tarptautinės apsaugos prašymą kaip nepriimtiną.

35 Vis dėlto, antra, reikia nustatyti, ar pagal Chartijos 7 straipsnį ir 24 straipsnio 2 dalį valstybė narė negali Direktyvos 2013/32 33 straipsnio 2 dalies a punkte jai suteikta galimybe atmesti tarptautinės apsaugos prašymą kaip nepriimtiną dėl to, kad prašytojui jau buvo suteikta tokia apsauga kitoje valstybėje narėje, pasinaudoti šio sprendimo 22 punkte nurodytomis sąlygomis.

36 Sąjungos teisės normos, suteikiančios materialinę teisę tarptautinės apsaugos gavėjams, pažeidimas, nelemiantis Chartijos 4 straipsnio pažeidimo, net jei būtų įrodytas, netrukdo valstybėms narėms pasinaudoti Direktyvos 2013/32 33 straipsnio 2 dalies a punkte suteikta galimybe (šiuo klausimu žr. 2019 m. kovo 19 d. Sprendimo *Ibrahim ir kt.*, C-297/17, C-318/17, C-319/17 ir C-438/17, EU:C:2019:219, 92 punktą). Šiuo klausimu pažymėtina, kad, priešingai nei Chartijos 4 straipsnyje įtvirtinta apsauga nuo bet kokio nežmoniško ir žeminamo elgesio, jos 7 ir 24 straipsniuose užtikrinamos teisės nėra absoliučios, todėl gali būti ribojamos Chartijos 52 straipsnio 1 dalyje nustatytomis sąlygomis.

37 Iš tiesų toks aiškinimas leidžia užtikrinti, kad bus laikomasi tarpusavio pasitikėjimo principo, kuriuo grindžiama Sąjungos prieglobsčio sistema ir kurio išraiška, kaip nurodyta šio sprendimo 29 punkte, yra minėtas 33 straipsnio 2 dalies a punktas.

38 Be to, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas savo prašyme taip pat remiasi Direktyvos 2011/95 23 straipsniu, visų pirma jo 2 dalimi.

39 Nors šioje nuostatoje nenumatyta išplėsti, suteikiant išvestines teises, pabėgėlio ar papildomos apsaugos statuso jo gavėjo šeimos nariams, taigi nagrinėjamu atveju aplinkybė, kad pareiškėjo pagrindinėje byloje dukterims suteikta papildoma apsauga, nereiškia, kad jam vien dėl šios priežasties turėtų būti suteikta tarptautinė apsauga toje pačioje valstybėje narėje, pagal šią nuostatą valstybės narės aiškiai įpareigojamos užtikrinti šeimos vienovės išsaugojimą suteikdamos tarptautinės apsaugos gavėjo šeimos nariams tam tikrų lengvatų (šiuo klausimu žr. 2021 m. lapkričio 9 d. Sprendimo *Bundesrepublik Deutschland (Šeimos vienovės išsaugojimas)*, C-91/20, EU:C:2021:898, 36 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Kad būtų suteiktos minėtos lengvatos, nurodytos Direktyvos 2011/95 24–35 straipsniuose, tarp kurių yra ir teisė gyventi šalyje, turi būti įvykdytos trys sąlygos: pirma, asmuo turi būti šeimos narys, kaip tai suprantama pagal šios

direktyvos 2 straipsnio j punktą, antra, jis pats turi netenkinti tarptautinės apsaugos suteikimo sąlygų ir, trečia, lengvatos turi būti suderinamos su suinteresuotojo šeimos nario asmeniniu teisiniu statusu.

40 Pirma, aplinkybė, kad vienas iš tėvų ir jo nepilnametis vaikas migravo skirtingais maršrutais ir tik paskui susitiko valstybėje narėje, kur vaikui suteikta tarptautinė apsauga, nėra kliūtis šį vieną iš tėvų laikyti apsaugos gavėjo šeimos nariu, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2011/95 2 straipsnio j punktą, su sąlyga, kad jis buvo tos valstybės narės teritorijoje prieš priimant sprendimą dėl jo vaiko tarptautinės apsaugos prašymo (šiuo klausimu žr. 2021 m. rugsėjo 9 d. Sprendimo *Bundesrepublik Deutschland (Šeimos narys)*, C-768/19, EU:C:2021:709, 15, 16, 51 ir 54 punktus).

41 Antra, atsižvelgiant į Direktyvos 2011/95 23 straipsnio 2 dalies tikslą išsaugoti tarptautinės apsaugos gavėjų šeimos vienovę ir į tai, kad Direktyvos 2011/95 nuostatos turi būti aiškinamos vadovaujantis Chartijos 7 straipsniu ir 24 straipsnio 2 ir 3 dalimis (2021 m. rugsėjo 9 d. Sprendimo *Bundesrepublik Deutschland (Šeimos narys)*, C-768/19, EU:C:2021:709, 38 punktas), manytina, kad trečiosios šalies pilietis, kurio tarptautinės apsaugos prašymas yra nepriimtinas ir dėl to buvo atmestas valstybėje narėje, kurioje jo nepilnamečiam vaikui suteikta tarptautinė apsauga, dėl kitoje valstybėje narėje turimo pabėgėlio statuso pats netenkina tarptautinės apsaugos suteikimo sąlygų pirmojoje valstybėje narėje, todėl ši valstybė narė gali tokiam piliečiui suteikti Direktyvos 2011/95 24–35 straipsniuose nurodytas lengvatas.

42 Trečia, pagal Direktyvos 2011/95 23 straipsnio 2 dalį tokių lengvatų suteikimas vis dėlto turi atitikti atitinkamo trečiosios šalies piliečio teisinį statusą.

43 Iš 2021 m. lapkričio 9 d. Sprendimo *Bundesrepublik Deutschland (Šeimos vienovės išsaugojimas)* (C-91/20, EU:C:2021:898, 54 punktas) matyti, kad ši sąlyga susijusi su patikrinimu, ar atitinkamas asmuo, tarptautinės apsaugos gavėjo šeimos narys, turi teisę šią apsaugą suteikusioje valstybėje narėje gauti geresnį aprūpinimą nei Direktyvos 2011/95 24–35 straipsniuose nurodytos lengvatos. Nagrinėjamu atveju, atrodo, taip nėra, nes pabėgėlio statusas valstybėje narėje iš esmės nesuteikia tokios tarptautinės apsaugos gavėjui teisės kitoje valstybėje narėje gauti geresnį aprūpinimą nei Direktyvos 2011/95 24–35 straipsniuose nurodytos lengvatos, bet tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

44 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į pateiktą klausimą reikia atsakyti, kad Direktyvos 2013/32 33 straipsnio 2 dalies a punktas, siejamas su Chartijos 7 straipsniu ir 24 straipsnio 2 dalimi, turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį valstybei narei nedraudžiama pasinaudoti šioje nuostatoje numatyta galimybe atmesti tarptautinės apsaugos prašymą kaip nepriimtiną dėl to, kad prašytojui kitoje valstybėje narėje jau buvo suteiktas pabėgėlio statusas, kai šis prašytojas yra be suaugusiųjų gyvenančio nepilnamečio vaiko, kuriam buvo suteiktas papildomos apsaugos statusas pirmojoje valstybėje narėje, tėvas, tačiau tai neturi paveikti galimybės taikyti Direktyvos 2011/95 23 straipsnio 2 dalį.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

45 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/32/ES dėl tarptautinės apsaugos suteikimo ir panaikinimo bendros tvarkos 33 straipsnio 2 dalies a punktas, siejamas su Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 7 straipsniu ir 24 straipsnio 2 dalimi, turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį valstybei narei nedraudžiama pasinaudoti šioje nuostatoje numatyta galimybe atmesti tarptautinės apsaugos prašymą kaip nepriimtiną dėl to, kad prašytojui kitoje valstybėje narėje jau buvo suteiktas pabėgėlio statusas, kai šis prašytojas yra be suaugusiųjų gyvenančio nepilnamečio vaiko, kuriam buvo suteiktas papildomos apsaugos statusas pirmojoje valstybėje narėje, tėvas, tačiau tai neturi paveikti galimybės taikyti 2011 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/95/ES dėl trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų, vienodo statuso pabėgėliams arba papildomą apsaugą galintiems gauti asmenims ir suteikiamos apsaugos pobūdžio reikalavimų 23 straipsnio 2 dalį.

Parašai.